

Остаточне переведення державних закупівель на електронний формат передбачається новим Законом України «Про публічні закупівлі», який вступив в дію з 01.04.2016 [1, с. 34].

Як зазначає Мельников О., що електронна система закупівель – інформаційно-телекомунікаційна система, що забезпечує проведення процедур закупівель, створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією і документами в електронному вигляді, до складу якої входять веб-портал Уповноваженого органу, авторизовані електронні майданчики, між якими забезпечено автоматичний обмін інформацією та документами”. Частина публічних закупівель здійснюється в електронному форматі на експериментальній основі вже зараз із використанням електронної системи Prozorro [3, с. 125].

Впровадження електронних торгів дозволить усунути значну кількість наведених вище корупційних зловживань.

Отже, у всьому світі реалізуються численні урядові та неурядові програми боротьби з корупцією, у тому числі і у сфері державних закупівель, але успіхи поки що досить спірні. Як свідчить міжнародний досвід, повністю усунути корупцію у сфері державних закупівель поки що не вдалося в жодній країні світу, але це зовсім не означає безнадійність і неефективність засобів щодо зниження її рівня. Слід відзначити, що впровадження електронних закупівель ускладнює, але не виключає повністю можливість корупційних зловживань при проведенні публічних закупівель. Досвід проведення електронних закупівель в інших країнах світу вказує, що у замовників торгів залишаються суттєві важелі для обмеження доступу постачальників до ринку публічних закупівель, а в учасників – для координації пропозицій, тобто змови.

Література

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII / Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.
3. Мельников О. С. Деякі шляхи оптимізації електронних закупівель в Україні / *Економіка та держава*. 2013. № 9. С. 125-128.
4. Морозов В.В. Основи закупівель товарів, робіт та послуг в проектах: (Тендерні процедури та контракти): навч. посіб. / В.В. Морозов. Київ: Таксон, 2003. 744 с.
5. Тараненко О.П. Сучасні заходи запобігання корупції у сфері державних закупівель / *Державне управління: теорія та практика*. 2014. № 2. С. 45.

Шмиррова Катерина Олександрівна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – к.ю.н., професор Тищенко С.О.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Виходячи з того, що Конституція України є головним законом України, важливим є те, щоб міжнародні договори не їй та, окрім цього, активно застосовувалися норми міжнародного права на практиці, впроваджувалися в національне законодавство та мали місце в нормативно-правових актах які приймаються Верховною Радою України, яка в свою чергу повинна більш детально аналізувати їх перед прийняттям та максимально запроваджувати в них норми міжнародного права.

Питання проблематики застосування норм міжнародного права в Україні досліджували у своїх працях: І. Бліщенко, В. Буткевич, М. Буроменський, А. Вишенський, В. Денисов, Д. Левін, І. Лукашук, О. Мережко, Р. Мюллерсон, Г. Тункін, Є. Усенко, С. Черниченко, В. Шаповал та ін.

Проблематика входження норм міжнародного права в національне конституційне право України є однією зі складних та суперечливих у сучасній теорії та практиці конституційного будівництва та конституціоналізму як такого в Україні. В процесі її дослідження виникає два актуальних аспекти, що істотно впливають на функціонування норм міжнародного права в системі національного законодавства. Перший із них – це власне проблемні питання імплементації норм міжнародного права в національне конституційне законодавство України; другий – реальний вплив норм міжнародного права на формування і функціонування конституційного права держави в процесі їх реалізації [1].

Проблема джерел є наріжним каменем будь-якої доктрини та практики, яка стосується міжнародного права. Нерозуміння, неправильне тлумачення специфіки джерел міжнародного права і їх системи призводить до неправильного застосування норм міжнародного права, а відповідно і до неефективності міжнародного права в цілому. Цьому багато в чому сприяє оцінка джерел міжнародного права з точки зору внутрішнього права і внутрішньої правової практики. Такий підхід був породжений, перш за все, застосуванням для регулювання міжнародних відносин загальних принципів права, що було зумовлено необхідністю заповнити ті прогалини, які донині існують в міжнародному праві [2].

Важливим і першочерговим кроком у вирішенні вищенаведених проблем є створення умов для сприйняття міжнародних норм національним правом, зокрема, створення чіткої законодавчої бази, яка визначає порядок застосування міжнародних актів, а також наслідків за їх порушення з урахуванням характеру національної правової системи, історичних особливостей, традицій, рівня розвитку економіки, культури та вже встановленого рівня співробітництва України з міжнародним співтовариством. При виборі способу імплементації необхідно враховувати всі обставини, за яких відбувається даний процес, наявність на національному рівні норм права, що тією чи іншою мірою регулюють дані відносини з метою недопущення виникнення колізій між нормами національного та міжнародного права. Не менш важливим кроком є удосконалення форми парламентського контролю за станом виконання Україною своїх зобов'язань за відповідними ратифікованими міжнародними договорами, а також забезпечення виконання відповідними державними органами обов'язкового опублікування текстів чинних міжнародних договорів у офіційних виданнях [3].

Положення Закону України «Про міжнародні договори України» щодо порядку його застосування в разі встановлення інших правил національним законодавством спрямовані на забезпечення виконання міжнародного договору. Відповідні норми, у яких є такі положення, визнаються колізійними. Вони встановлюють правила подолання розбіжностей у нормативному регулюванні і є обов'язковими при застосуванні відповідних нормативних актів. У разі змістовних юридичних колізій потрібно також керуватися такими правилами: у разі конкуренції міжнародного права в національній правовій системі за Основним Законом України загальних і спеціальних (виняткових) норм – спеціальний закон скасовує дію загального; у разі збігу темпоральної та змістовної колізій – пріоритет надається спеціальній нормі, хоча акт, що містить її, прийнято раніше; якщо за змістом розходяться загальний і спеціальний акти одного рівня, то застосовується спеціальний. Таким чином, міжнародний договір України, порядок укладення, виконання та принципи дії якого встановлені спеціальним законом, відповідно до його положень, має пріоритет над іншими національними законами [4].

Слід також згадати недосконалу процедуру ухвалення законів про ратифікацію, передбачену Законом України «Про міжнародні договори України» 1993 року. Внаслідок невідповідності Конституції України положення частини 1 статті 7 цього Закону щодо визначення порядку підписання закону про ратифікацію міжнародного договору України значна кількість законів про ратифікацію міжнародних договорів не відповідає Конституції України. Будь-який з них може бути визнаний Конституційним Судом України неконституційним, як це відбулося з Законом України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин». До речі, процес підготовки до «належної» ратифікації Хартії затримався майже на 3 роки. Незважаючи на те, що Україна загалом уважно ставиться до виконання своїх міжнародних зобов'язань, необхідна послідовна і кропітка робота із забезпечення органічного застосування норм міжнародного права як частини національного законодавства [5].

Отже, норми міжнародного права, які включають в себе міжнародні договори, ратифіковані Україною, є надзвичайно корисними для практики держави та впровадження їх в національне законодавство. Проте, необхідно провести плідну роботу в контексті забезпечення дотримання міжнародних норм в законодавстві України та на практиці, щодо застосування їх на користь прав людини.

Література

1. Баймуратов М.О. Особливості входження норм міжнародного права в національне конституційне право України / *Міжнародний досвід*. 2016.
2. Лукашук И.И. Источники международного права / И.И. Лукашук. Киев, 1966. 126 с.
3. Янишин М.Б. Проблема Імплементції норм міжнародного права у національне законодавство України та шляхи її вирішення. – Одеса.
4. Савенко М.Д. Міжнародне право в національній правовій системі за Основним Законом України. 2016.
5. Цюкало В. Питання імплементації міжнародно-правових норм у правову систему України / *Міжнародне право*. 2017.